

Jordi Surós

Metge especialista en Medicina de l'Educació Física i l'Esport. La carrera de Jordi Surós sempre ha anat lligada al món de l'esport. Fins fa uns mesos era el metge del Girona FC i ara treballa al centre SportCat. En plena tempesta de l'Operació Port i del dopatge, aquest especialista gironí dóna algunes claus per entendre la situació des de la seva experiència: havia col·laborat en controls antidopatge per a la lliga ACB i per al món de l'atletisme.

MARC MARTÍ

El metge Jordi Surós, fotografiat a l'entrada del seu centre SportCat.

«El dopatge està generalitzat perquè la gent vol veure rendiments sobrehumans»

Jordi Roura
GIRONA

■ Transfusions de sang, algunes fetes sense la presència de cap metge; un ciclista que revela que l'orina se li va tornar de color negre; consum d'EPO, d'anabolitzants; xeringues trobades als domicilis d'importants esportistes d'elit... En uns temps en què la desconfiança s'ha generalitzat en molt aspectes de la vida, l'esport també s'ha posat sota sospita. El judici de l'Operació Port que s'està fent aquests dies a Madrid ha posat al descobert la cara més fosca de la competició i el doctor Jordi Surós, a partir d'això, reflexiona sobre l'existència del dopatge i els perills que comporta en els atletes.

■ Ara que tot està sota sospita... El dopatge és una pràctica estesa en l'esport?

■ El dopatge està bastant generalitzat, sí, perquè la societat provoca que això sigui així. La gent vol veure rendiments sobrehumans i moltes vegades això ja no es pot assolir si no hi ha una ajuda extra.

■ O sigui que els superhomes no existeixen?

■ Hi ha casos puntuals que sí, hi ha qui destaca sobre els altres perquè té unes condicions i aptituds increïbles, però molts cops hi ha atletes que per si sols no ho podrien mantenir. La realitat és que

en l'esport d'elit, encara que no ho vulguem admetre, hi ha bastant de dopatge.

■ I això per què passa, per què hi ha massa permissivitat, per què els tramposos són més vius que els que persegueixen el dopatge?

■ No és una qüestió de permissivitat. Hi ha molt interès creat. A vegades el dopatge s'usa per malmetre la imatge d'algú, independentment que hagi fet trampa o no. Si et posen l'etiqueta que ho has fet, ja quedes marcat per sempre. Hi ha atletes que fan la feina ben feta i a vegades, pels interessos que siguin, acaben embolicats en temes de dopatge i no sempre és cert.

■ Hi ha més casos de dopatge en els esports individuals que no pas en els col·lectius?

■ En els esports col·lectius és estrany que hi hagi dopatge en els jugadors de primera línia. En bàsquet, en futbol, en handbol... tot és un grup i qui destaca és per qualitats tècniques i no tant per les físiques. En les disciplines individuals és una altra història. Depens de tu mateix. O hi arribes, o no hi arribes, i aquí és on hi pot haver més casos. També penso que en categories inferiors hi pot haver casos també en esports col·lectius. No hi ha pràcticament controls i algú pot pensar que dopant-se pot arribar a la primera línia.

■ Com es vehiculen els controls antidopatge a Espanya?

■ Hi ha molts interessos

creats: si interessa, sortirà públicament el dopatge i si no, no; tot es pot trampejar»

■ El dopatge pot posar en perill la vida de l'atleta. Tot es fa clandestinament i s'ha creat un submón que en viu»

■ Prohibir el dopatge no té sentit. Jo el regularia. Si un atleta té decidit fer-ho, ho farà amb metge o sense»

■ N'hi pot haver a qualsevol categoria però per un tema de recursos es prioritzen bàsicament a l'elit. A Primera i a Segona, per exemple, en el cas del futbol. Però els controls antidopatge es poden fer a qualsevol persona que estigui federada si així ho estimen els sol·licitants, que són o bé les mateixes Federacions o bé el Consell Superior d'Esports.

■ Quina experiència té de la seva etapa fent controls a l'ACB?

■ Analíticament mai cap control que fes jo va detectar un positiu. Però sí que vaig veure algunes situacions en què, sense donar positiu, alguna cosa no acabava de rutllar. Pensi que hi ha uns proto-

cols establerts que, si se segueixen, és molt rar que hi hagi errors. Els controls es fan per sorteig i poden ser previstos o per sorpresa durant la disputa d'una competició. En aquest últim cas només es pot practicar a algú que aquell dia hagi entrat en la convocatòria del partit. En el cas de l'ACB, arribaves al pavelló, et presentaves als metges dels dos rivals, i a la mitja part normalment extreies els noms de dues persones per equip. Un era el que s'havia de fer el control i l'altre, el reserva, a qui s'hauria de recórrer en cas que fallés el primer. L'únic cas que faria agafar el reserva seria quan algú s'ha lesionat i ha hagut de ser evacuat a l'hospital. Normalment d'evacuacions d'aquestes n'hi ha poques però ens havíem trobat algun cas que s'havia de recórrer al reserva perquè el qui havia de passar la prova havia hagut de marxar d'urgència... Tot es pot trampejar.

■ Com funciona el procés per fer un control antidopatge?

■ S'entreguen dos pots als esportistes, tots codificats. Ells els obren, els desprecinten, hi orinen, els tanquen i el metge els etiqueta. No hi ha noms, tot va codificat i s'envien les dues mostres al laboratori. Si s'ha fet bé tot el procés, no hi ha d'haver cap problema... però a vegades arribaven a analitzar mostres obertes. Què vull dir? que si no interessa, no sortirà. Quan es diu que un atleta ha donat positiu i que

ara s'està esperant la contraanàlisi, és una manera de guanyar temps. La contraanàlisi es pot tenir en una hora! Per què ho allarguen? Per això penso que prohibir el dopatge no té cap sentit. Tot es regeix per interessos de no sé ben bé qui. Si interessa surt, i si no, no. I si interessa acusar falsament algú, també surt. Personalment deixaria que el dopatge fos legal i el regularia perquè de dopatge n'hi ha i tots en som conscients. L'esport de competició és espectacle i hem arribat a un punt que gratuïtament no hi ha res. En esports individuals guanyen diners els quatre de dalt i arribar-hi tampoc és gratuït. Nosaltres els metges volem un joc net i vigilem la salut de l'esportista, però a vegades és inevitable que hi acabi caient, fins i tot, d'esquena als doctors. I després el metge s'hi ha d'acabar posant per una qüestió de salut, perquè el primer és ajudar la persona. Si l'atleta té decidit fer-ho, ho farà.

■ Durant el judici de l'Operació Port es va implicar la Reial Societat en el dopatge. Xabi Prieto, el capità de l'equip, va dir que el dopatge no ajuda ningú a fer un gol per l'escaire...

■ És clar. Miri, ho entindrà perfectament: A Europa el bàsquet està a un gran nivell, però la NBA està encara a un nivell superior. L'equip americà de bàsquet és l'únic exempt als controls antidopatge en els Jocs Olímpics perquè als EUA

està permès l'ús d'anabolitzants i productes d'aquest tipus. Aquí es veu la diferència de massa muscular, de capacitat atlètica...

És possible que un ciclista corri 200 quilòmetres cada dia durant tres setmanes sense ajuda extra?

És possible, però una altra cosa són les marques que pugui aconseguir. Hi ha atletes capaços de fer autèntiques virguerías. Una altra cosa seria mantenir-se en el punt òptim per competir durant tot l'any. Els atletes solen triar una competició estrella i la resta les inclouen al programa d'entrenaments. És impossible estar sempre a nivell òptim i s'ha d'intentar arribar al màxim a la competició estrella i després no baixar gaire del nivell.

Un expert alertava del perill de les transfusions i dels riscos del dopatge, fins i tot deia que es posaven vides en perill. Hi està d'acord?

Completament. Les maniobres dopants es fan a la clandestinitat perquè no són legals i molts productes no són accessibles per a una persona del carrer. Tot això és clandestí i per desgràcia hi ha un submón que s'alimenta d'això. És molt perillós i tampoc saps la puresa del producte que t'arriba a les mans, i no ho pots denunciar perquè t'estaries delatant. Internet, per altra banda, ha fet molt de mal perquè la gent s'informa per aquest mitjà sense tenir cap mena d'experiència i després no tenen la valentia de dir que està passant alguna cosa per por de delatar-se. El metge ha de tenir la persona i la seva salut com a prioritat, abans que qualsevol interès econòmic.

Vostè s'ha trobat mai que algú li demanés assessorament per dopar-se?

Assessorament moltes vegades me n'han demanat, fins i tot persones del carrer que no tenien res a veure amb l'esport d'elit. Mai he entrat en aquest joc perquè és molt perillós.

I què els deia?

Sóc bastant antimedicaments i no dono cap mena de suplementació gairebé per norma. M'he trobat moltes vegades amb joves inconscients que, per exemple, volen fer culturisme, que volen desenvolupar-se i han comprat medicaments per Internet. He vist situacions molt compromeses per a la salut per bestieses que han fet. La pràctica hi és i des que hi ha Internet, més.

Quins mètodes de dopatge hi ha i de quina manera milloren les capacitats de l'atleta?

L'Agència Antidopatge no permet la medicació intravenosa (injecció). No es pot donar per aquesta via cap producte a cap atleta en competició i, si es fa, s'ha d'avisar a la federació que correspongui. Per això no es poden fer transfusions ni de ferro, ni de sang, ni de cap líquid. Intramuscular sí que es pot punxar, i oralment també es poden donar medicaments, altra cosa és què et prens. Les EPO i les transfusions fan una hiperoxigenació dels teixits i augmenten el metabolisme cel·lular. L'EPO és una medicació per a les diàlisis per depurar la sang oxigenant-la molt.

Fent això tens més capacitat aeròbica, o sigui, més rendiment. I això és el que busquen. Les transfusions de sang, o sigui de ferro, són el mateix, perquè el ferro és un conductor de l'oxigen. També hi ha productes que desenvolupen el físic, anabolitzants, estrògens, esteroides... Ara s'ha mig legalitzat el salbutamol, que estava prohibit perquè emmascarava altres productes dopants. Ara està més tolerat perquè està definit per dosis. Irònicament veies que molts ciclistes eren asmàtics.

Per què mai van enganxar Lance Armstrong?

Penso que tothom ho sabia i en aquell moment no va interessar. I en canvi ha interessat ara. Un producte és dopant si surt a la llista. En els esports de competició d'alt nivell tots els equips i atletes tenen un departament químic farmacèutic que es dedica a buscar substàncies que augmentin rendiment de manera legal. I no fan res mal fet. A dalt de tot hi ha dopatge, en esports individuals, però dopatge que és legal.

Armstrong i molts dels ciclistes que van ajudar a delatar-lo van viure a Girona. Hi havia aquí unes condicions especials que la feien ideal per les seves pràctiques dopants?

No, això no ho crec pas. Aquests corredors venien per les condicions de clima, de carreteres que es poden trobar aquí... No hi havia més condicions per dopar-se, al contrari, diria que en zones d'alçada els hauria estat més fàcil de justificar.

En el judici de l'Operació Port s'està discutint si la sang és un medicament. Ho és?

Aquí hi entren primer de tot els interessos farmacèutics. Ara s'ha posat de moda els factors de creixement. Un producte que funciona bé per depèn de quines coses però que és de difícil regulació. La indústria farmacèutica diu que no es pot administrar perquè t'estàs posant la teva pròpia sang tractada. Si això es permet, molts medicaments queden en desús i hi posen traves. La sang és un producte dopant? Sí i no. Si administres sang a una persona que no en necessita... No hi ha discussió possible perquè la sang s'administra per via intravenosa i si això està prohibit, ja no cal dir si la sang és o no un producte dopant: és dopatge administrar sang.

La legislació espanyola és prou dura per perseguir dopatge?

Aquí hi ha molts temes polítics pel mig i econòmics. La normativa és oficial en l'àmbit mundial i la persecució la pot fer qualsevol país. Aquí s'hi està bastant a sobre amb les armes que hi ha. De la mateixa manera que hi ha qui lluita contra el dopatge, n'hi ha d'altres que busquen la manera com burlar-lo legalment.

Quina és la millor manera per rendir sense recórrer al dopatge?

Una bona nutrició, una bona preparació física... En qualsevol esport una bona nutrició permet augmentar un 20-30% el rendiment. Això fa molt, sense necessitat de fer cap virguería. Si estàs ben assessorat i controlat es pot aconseguir un excel·lent rendiment.

Breus

ART MARCIAL

Campionat provincial de tècnica de Taekwondo

GIRONA | DdG

El pavelló de Santa Eugènia de Girona acullirà aquest diumenge, a partir de les tres de la tarda, el campionat provincial de Pumse (tècnica) de Taekwondo per als practicants que tenen del cinturó groc al marró. També es farà el campionat interprovincial de Pumse absolut (per als taekwondistes de cinturó negre), amb la participació d'esportistes de Girona, Barcelona, Lleida i Tarragona. Organitza el campionat la representació territorial de la Federació Catalana de Taekwondo.

MOTOCICLISME

Maverick dona per bona la feina feta a Jerez

JEREZ | DdG

La pluja, tal com havia passat dimarts, va tornar a ser la protagonista ahir en els entrenaments de motociclisme del Circuit de Jerez. El Team LaGlisse de Maverick Viñales va decidir no sortir a rodar, però ha donat per bona la feina feta aquests dies. Maverick va explicar que «m'he trobat molt a gust. El primer dia em va servir per conèixer la moto en aigua; en sec m'ha tomat a transmetre bones sensacions». Els propers entrenaments seran del 18 al 21 de març.

CICLISME

Bescanó clou diumenge el campionat social

GIRONA | DdG

Aquest proper diumenge es disputarà a Bescanó la cinquena i última cursa social puntuable pel campionat d'hivern, que ha tingut un bon èxit de participació a cada prova. Aquesta darrera cita serà organitzada pel Club Ciclista Sport Ter que dirigeix Jaume Coca i tindrà 65 quilòmetres de circuit, amb els ports de tercera categoria de Les Serres i Les Encies. La sortida es donarà diumenge a les 10 del matí des de Bescanó i aquest mateix municipi acollirà l'arribada.

HOQUEI

Girona acollirà la Copa Generalitat femenina

GIRONA | DdG

El proper dissabte 2 de març se celebrarà la IV edició de la Copa Generalitat Femenina d'hoquei patins. L'escenari serà el pavelló Municipal de Palau de Girona. Els quatre primers equips de la classificació general de la màxima categoria catalana s'enfrontaran en format de final a quatre: Sant Cugat-Manlleu B (11.00); Girona B-Mataró (12.30). La gran final es jugarà a la tarda, a partir de 2/4 de 7. El torneig es disputa coincidint amb el final de la primera volta.

GEIEG
Generalitat de Catalunya
www.geieg.cat

ART MARCIAL
Dissabte 23 de febrer:
15:00 h Camp de Catalunya, Torredembarra, Sabadell
15:00 h Camp de Catalunya (x200), Sabadell
Diumenge 24 de febrer:
09:00 h Camp de Catalunya, Veterans, Sabadell
09:00 h Camp de Catalunya, Ombria

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
09:30 h CE L'Esport - Les Alibres B, Premià Mar
09:30 h CE L'Esport - Les Alibres A, Premià Mar
11:00 h CE Banyoles - GLE, Sabadell
11:00 h CE L'Esport - BC Fontajau, Móra
12:30 h CE L'Esport - CE Roses, Móra
16:00 h CE L'Esport - FC Sant Adrià, Cadet preferent
17:30 h CE L'Esport - GLE, Sabadell
17:30 h CE L'Esport - FCSE, Sabadell
19:00 h CE Sant Josep Badalona - GEIEG, Cadet '98
19:00 h CE L'Esport - CE L'Esport, CE L'Esport, Capa Sat
20:30 h GEIEG - CE Oyar, Jòrdia territorial
Diumenge 24 de febrer:
18:30 h Club L'Esport, Móra - GEIEG, Jòrdia territorial

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
09:30 h CE L'Esport - LE Porqueres C, Benjamí B
10:00 h CE L'Esport - GLE, Sabadell
10:30 h CE L'Esport - GLE, Sabadell
10:45 h Girona EC - GEIEG, Benjamí B
11:00 h CE L'Esport - LD Cassà B, Benjamí B
12:10 h CE L'Esport - GLE, Sabadell
12:30 h CE L'Esport - LD Cassà B, Benjamí B
13:00 h CE L'Esport - GEIEG, Benjamí B
14:00 h CE L'Esport - LD Cassà B, Benjamí A
15:30 h GEIEG - LE Porqueres C, Benjamí C
Diumenge 24 de febrer:
09:30 h CE L'Esport - GEIEG, Sabadell A
10:00 h CE L'Esport - LE Via-Ruga A, Sabadell C

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
09:00 h - Base Catalunya (Móra) - Móra MVI
Diumenge 24 de febrer:
09:00 h - Base Catalunya (Móra) - Móra

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
17:00 h - Jornada Lliga Catalana, Girona

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
09:00 h - CE L'Esport - CE L'Esport, Sabadell
11:30 h GEIEG - CE Llores, Sabadell
12:00 h - Empordà Roses - GEIEG, Benjamí
19:00 h Sabadell H - GEIEG, Sabadell
19:00 h - Parafonny Lleida - GLE, Sabadell

ATLETISME
Divendres 22 de febrer:
20:00 h GEIEG - Shum, Sabadell
22:30 h CE L'Esport - GEIEG, Veterans
Dissabte 23 de febrer:
11:00 h CE Llores - GEIEG, Sabadell
11:15 h GEIEG - PIIC Sant Cugat, Femines
15:30 h CE L'Esport - CE Arneses de Móra A, Sabadell
16:30 h Shum A - GEIEG, Benjamí B
16:30 h CE L'Esport - Massat, CE L'Esport
Diumenge 24 de febrer:
10:00 h CE L'Esport - CE L'Esport, Sabadell
11:00 h GEIEG - CE Vilanova C, Sabadell
12:00 h La Vinça - Arneses - GEIEG, Escola
12:30 h GEIEG - CE Vilanova A, Sabadell
12:45 h Weller HC - GEIEG, Sabadell

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
11:00 h VI Jornada de lliga, Sabadell

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
15:00 h GEIEG - CE d'Av. A, Sabadell A
15:00 h CE Llores - GEIEG, Sabadell B
Diumenge 24 de febrer:
09:00 h CE Llores - GEIEG, Sabadell A
09:00 h GEIEG - CE Llores B, Sabadell B

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
10:00 h GEIEG - Carboners Terrassa, Sabadell B masc.
10:00 h UES - GEIEG, Sabadell

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
09:00 h GEIEG - Sports Club, Sabadell
10:30 h GEIEG - CE Llores, Sabadell
Diumenge 24 de febrer:
09:00 h GEIEG - CE d'Av. Sabadell fem.
09:00 h GEIEG - CE Llores, Sabadell fem.
09:00 h GEIEG - CE Llores, Sabadell fem.
09:00 h GEIEG - CE Llores, Sabadell fem.
09:00 h CE Banyoles - GEIEG, Sabadell fem.

ATLETISME
Dissabte 23 de febrer:
16:00 h Nari Team - GLE, Sabadell fem.
19:00 h Hospital - GEIEG, Sabadell masc.
19:00 h CE Llores - GEIEG, Sabadell masc.
Diumenge 24 de febrer:
10:00 h Triàngula Sabadell - CE Llores, Sabadell